УКРАЇНА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
І-ІІІ СТУПЕНІВ СМТ РУДНИЦЯ»
ПІЩАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

НАКАЗ

від 02.09.2022 смт Рудниця № 78

Про визначення профілю навчання
здобувачів освіти 10 класу
у 2022-2023 навчальному році

На виконання Законів України “Про освіту” (ст.3), “Про загальну середню освіту” (ст.9, 15, 16), відповідно до Концепції профільного навчання у старшій школі затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1456 від 21 жовтня 2013 року, з метою якісного впровадження профільного навчання у 2020/2021 навчальному році та на підставі рішення педагогічної ради (протокол №02 від 30.08.20022 року), заяв батьків здобувачів освіти 10 класу

НАКАЗУЮ:

1. Заступнику директора з навчальної роботи КРОЧІ Л.І.:

1.1. Організувати вивчення математики та географії в 10 класі у 2022-2023 навчальному році на профільному рівні.

1.2. Забезпечити вчителів школи державними програмами для профільного навчання.

До 01.09.2022

1.3. Надавати консультативну допомогу вчителям школи в розв’язанні проблем профільного навчання.

Протягом 2022/2023 навчального року

1.4. Скласти та затвердити робочий навчальний план урахуванням профільного навчання.

2. Учителям-предметникам:

2.1. звернути особливу увагу на підготовку випускників до проведення державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання з

математики, географії, забезпечити результативне проведення додаткових занять з підготовки до ЗНО, за рахунок годин, виділених;

2.2. Проводити самоаналіз результативності профільного і поглибленого вивчення навчальних предметів, участь учнів профільних класів у предметних олімпіадах, конкурсах-захистах, предметних турнірах та Інтернет-олімпіадах;

3. Контрольза виконанням наказу залишаю за собою.

Директор Віталій ВАСАЛАТІЙ

З наказом ознайомлена

_____ Людмила КРОЧА
_____
_____ Антоніна ФЕДОНЮК
_____
_____ Анатолій ХРИСТИЧ
_____

Профілі навчання

Концепція розвитку профільного навчання у загальноосвітніх школах України

I. Загальні положення

1.1. Профільне навчання – одне з форм диференційованого навчання, яка дозволяє, виходячи з вимог вищих навчальних закладів та професійно-технічних закладів освіти, глибше та максимально диференційовано засвоювати групу споріднених навчальних предметів, а решта навчальні дисципліни вивчаються в оптимально інтегрованому режимі. Незалежно від профілю навчання, українська мова, історія України, іноземна мова, інформатика та комп'ютерна техніка входять в інваріатну частину кожного профілю і вивчаються поглиблено.

1.2. Основні завдання профільного навчання:

- виховати патріотичного спрямовану особистість з високою національною гідністю, глибоким знанням української мови та своєї історії, а також однієї з іноземних мов;
- допомогти учням середніх шкіл зробити правильний вибір майбутньої професії;
- привчати учнів до вибору групи предметів для поглибленого вивчення;
- сприяти вчителям і батькам більш цілеспрямовано вивчати і розвивати природні задатки учнів;
- забезпечити диференціацію навчання на рівні навчального плану;
- привернути увагу учнів до більш цілеспрямованого самовивчення своїх можливостей, критичного їх самоаналізу і на цій основі забезпечити самовибір найбільш оптимальних навчальних форм;
- гуманізувати навчальний процес, максимально адаптувати навчання до реальних інтелектуальних і рукотворно-фізичних здатностей учнів на старшому ступені школи;
- максимально зінтегрувати середню і професійну школи, підготувати випускників шкіл до успішного продовження навчання у вищих навчальних закладах різних рівнів акредитації, а також у професійно-технічних училищах;
- диференціювати старший ступінь школи залежно від профільності навчання;
- гімназія – суспільно-гуманітарний та художньо-естетичний напрями;
- ліцей – природничо-математичний та фізкультурно-військовий напрями;
- реальна школа – виробничо-технологічний напрям.

Залежно від кількості учнів в районі можуть функціонувати й інші види шкіл:

спортивна і музична школи, шкода мистецтв, спеціалізовані школи тощо.

1.3. Основні напрями та профілі навчання учнів на старшому ступені школи:

- суспільно-гуманітарний напрям: іноземні мови, історико-філологічний, історико-правознавчий, історико-географічний профілі;
- природничо-математичний напрям: математика і комп'ютерна техніка, хіміко-біологічний, фізико-математичний, математико-економічний профілі;
- фізкультурно-військовий напрям: фізкультурно-оздоровчий і військовий профілі;
- художньо-естетичний напрям: образотворче мистецтво, художні народні промисли, вокально-хоровий, вокально-інструментальний та ін.профілі;
- виробничо-технологічний напрям: будівельний, електротехнічний, механізації, агротехнічний, косметико-перукарський та ін. профілі.

1.4. Профільне навчання вводиться з 10 класу на старшому ступені школи. Підготовка до нього ведеться у початковій школі (вибір вчителями та батьками додаткових годин для інтелектуального та фізичного розвитку дітей: математичні лабіринти, ігри, світ квітів, моя родина тощо), а в основній школі учні вибирають факультативні курси, виходячи з кількості годин варіативної частини навчального плану та своїх інтересів.

II. Принципи профільного навчання:
2.1. Принцип патріотизму передбачає, незалежно від виду профільного навчання, глибоке вивчення рідної мови та історії України, спрямування навчання на підготовку національного свідомих, висококваліфікованих спеціалістів, для яких служіння Богові та Україні є сенсом і вищим критерієм життя, несхитних і вольових, відданих своїй землі і народу, активних будівничих Української держави.
2.2. Принцип духовності – це культуротворча і гуманістично-особистісна спрямованість навчального процесу; національне виховання дітей на християнських засадах, глибоких родинних та патріотичних почуттях, загальнолюдській моралі; визнання людини, а отже, й дитини як неповторної цінності, для якої освіта є основною дорогою до культури, віри, духовності і науки; це, зрештою, визнання Бога як Абсолютної істини, Добра, Краси, як Творця Всесвіту і визнання права кожної людини йти до Бога своїм шляхом;
2.3. Принцип природовідповідності передбачає глибоке психологічне вивчення дітей на всіх освітніх ланках і на цій основі визначення спрямованості кожної особистості і організації для неї адаптованого навчання на високому рівні трудності і складності з елементами професійної орієнтації.
2.4. Принципи демократизму – це перш за все забезпечення умов для природовідповідного вибору усіма суб'єктами учіння профільного або професійного навчання відповідно до своїх інтересів та можливостей, тобто створення в заданому регіоні достатньої кількості різних навчальних закладів.

Крім того, принцип демократизму – це і організація діяльності навчально-виховних закладів на правових, громадсько-державних засадах, відкритих для батьків і громадськості, в яких забезпечується свобода слова, запитань тощо.

2.5. Принцип диференціації передбачає таку структуру освітньої системи, яка була б адаптована за всіма навчальними параметрами до природного спектру розумових і рукотворно-фізичних здатностей учнів, їх індивідуальних особливостей, створювала б всі умови для безперешкодного просування кожного учня її сходинками, досягаючи адекватних до своїх можливостей освітніх вершин.

Принцип диференціації – це і об'єднання суб'єктів учіння у типологічні групи для профільного навчання за рівнем навченості, інтересами і потребами, адаптація навчальних предметів до інтелектуально-фізичних можливостей учнів з метою оптимальної підготовки їх до продовження навчання у професійних закладах освіти та здобуття відповідної професії.

2.6. Принцип інтеграції передбачає таку структуру освітньої системи, яка характеризується взаємодією і взаємопроникненням попередньої і наступних освітніх ланок за змістом і навчальними технологіями, раціональним поєднанням диференційованих та інтегрованих навчальних предметів, що гуманізує освітню систему і дозволяє кожному суб'єкту учіння досягати бажаних і посильних освітніх результатів.

2.7. Принцип процесуально-елективного вибору передбачає і вільний вибір учнями наступних закладів освіти, і компонування такої освітньої системи, у якій би кожний попередній ступінь готував суб'єктів учіння до продовження навчання у наступному і водночас процесуально дозволяв встановити їхні реальні можливості, а рівень підготовленості, об'єктивні кінцеві результати спонукали б випускників продовжувати навчання в закладах освіти, які адекватні їхнім життєвим намірам, інтересам та інтелектуально-фізичним можливостям.

2.8. Принцип регіональності передбачає творення структури освітньої системи за схемою: шкільний округ – район – область – держава, причому в кожному шкільному окрузі відкривається достатня кількість навчальних закладів, особливо III ступеня, щоб повністю задовольнити інтереси і потреби учнів у виборі відповідних профілів навчання академічного і виробничого спрямування.

III. Організація профільного навчання

3.1. Основні етапи підготовки і реалізації профільного навчання у загальноосвітній школі:

- Підготовчо-розвивальний (початкова школа);
- Підготовчо-орієнтувальний (основна школа);
- Власне профільне навчання (старший ступінь школи).

На підготовчо-розвивальному етапі (початкова школа) проводиться інтенсивне психологічне вивчення учнів, тут домінує розвивальна спрямованість навчальних занять, а також вводяться спеціальні розвивальні уроки з метою оптимального розвитку виявлених природних задатків і підготовки дітей до

вибору в основній школі факультативних курсів.
На підготовчо-орієнтувальному етапі (основна школа) учням створюються умови для самостійного вибору додаткових годин з метою більш глибшого вивчення предметів інваріантної частини навчального плану та факультативних курсів, які доповнюють або поглиблюють навчальні дисципліни інваріантної частини плану. На цій основі учні готуються до вибору наступного навчального закладу старшого ступеня школи (ліцей, гімназія, реальна школа, професійно-технічне училище, вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації).
3.2. Для організації профільного навчання район поділяється на декілька шкільних кругів, залежно від кількості учнів в районі та компактного розміщення шкіл. У кожному шкільному окрузі функціонують ліцей та реальна школа, і тим самим створюються всі умови для вибору випускниками основних шкіл профільного або професійно спрямованого навчання. В ліцеї концентрується 4-6 паралельних класи, що уможливлює покласну профілізацію навчання.
Шкільний округ об'єднує за територіальним принципом п'ять-десять різних шкіл (початкові і основні школи, ліцей, реальна школа та ін.).
3.3. На базі кращих середніх шкіл, які знаходяться в центрі округу, створюються ліцей та реальна школа.
Ліцей готує учнів до продовження навчання у вищих навчальних закладах (домінує природничо-математичний напрям), а реальна школа – до навчання у професійно-технічних училищах (виробничо-технологічний напрям).
3.4. До ліцею та реальної школи (10-12кл.) учнів довозять щоденно автобусами цих навчальних закладах.
Крім того, в районі функціонує гімназія, у якій випускники основних шкіл готуються для продовження навчання у вищих навчальних закладах, як правило, соціально-гуманітарного спрямування, а також професійно-технічне училище.
Структурно освітня система матиме такий вигляд: (див.схему 1).
Якщо в районі в середньому початкову школу закінчуватимуть 800-900 учнів, то за принципом природовідповідності 350-400 учнів зможуть продовжити навчання у ліцеях, гімназіях, спортивній школі, 300-350 – у професійно-технічному училищі, 150-у реальних школах. Тобто, у гімназії та ліцеях функціонуватиме 4-5 паралельних класи, у реальних школах навчання проводитиметься у 2-3 паралельних класах, що уможливлює повноцінну профілізацію навчання.

IV. Навчальні плани
4.1. Навчальний план складається з трьох частин:

- цикл профільних предметів;
- загальний цикл предметів;
- курси за вибором.

Для всіх профілів обов'язковими є такі предмети: українська мова, історія України, інформатика та іноземна мова.
4.2.Група профільних предметів складається з двох частин: інваріантної і варіативної.

До інваріантної частини профільних предметів належить:

- українська мова;
- історія України;
- іноземна мова;
- інформатика і комп'ютерна техніка.

Варіативну частину профільних предметів складають ті, які винесено в назву профілю і становлять його основу.
Наприклад:

- історико-філологічний: українська мова, українська література, історія України, всесвітня історія, зарубіжна література;
- історико-правознавчий: історія України, всесвітня історія, правознавство;
- історико-географічний: історія України, всесвітня історія, географія;
- математико-економічний: алгебра, геометрія, географія, основи економіки;
- фізико-математичний: фізика, алгебра, геометрія.

Решта загальноосвітніх навчальних предметів викладаються учням на рівні ознайомлення та розуміння в оптимально зінтегрованому вигляді і утворюють другий – загальний цикл предметів. Їхнє основне завдання підтримати загальноосвітній і загальнокультурний рівень випускників середніх навчальних закладів.
4.3. Додатковими годинами за вибором учні можуть посилити вивчення профільних предметів або вивчати наближені до них спецкурси.
4.4. Предмети профільного циклу вивчаються за модульно-рейтинговою технологією, з використанням декількох опорних контрольних зрізів, визначеною базовою сукупністю елементів знань, яка оцінюється по 12-більній шкалі оцінкою «6». З-поміж опорних контрольних зрізів, обов'язковими є перевірка стану засвоєння головних теоретичних відомостей і практичних дій, а також результати перевірки стану виконання домашніх завдань. Кожній контрольній роботі присвоюється певна кількість балів, а домашні роботи оцінюються одним, двома або трьома балами, залежно від кількості виконаних завдань.
4.5. Для проведення рейтингового показника в оцінку використовується інтервальна шкала: 0-10 – "1", 11–20 – "2", 21–30 – "3", 31–40 – "4", 41–50 – "5", 51–60 – "6", 61–70 – "7", 71–80 – "8", 81–85 – "9", 86–90 – "10", 91–95 – "11", 96-100 – "12" від усіх можливих балів за контрольні зрізи.
4.6. Непрофільні предмети вивчаються за полегшеним варіантом модульної технології, зокрема, зменшується кількість елементів знань і практичних дій для засвоєння, з кожного модуля проводиться менше контрольних робіт, враховується стан виконання домашніх завдань.
4.7. У класах з профільним навчанням кількість учнів не перевищує 25.
4.8. З усіх профільних навчальних дисциплін клас для проведення практичних і семінарських занять ділиться на дві-три підгрупи. Кількість учнів у підгрупі не перевищує 8.

4.9. Підгрупи для вивчення предметів за вибором відкриваються, якщо у підгрупі є не менше 5 учнів.
4.10. На кожну підгрупу виділяється така кількість годин за вибором, щоб гранично допустиме навантаження на учня не перевищувало 36 годин на тиждень.
4.11. Зразки профільних навчальних планів:
історико-філологічний профіль: (див. схему 2);
фізико-математичний профіль (див. схему 3).
4.12. Вибір додаткових предметів з елективного циклу здійснюється учнями виключно на добровільних засадах.

V. Навчально-методичні заходи
5.1. Розробити модульні навчальні технології для організації високоефективного засвоєння профільних предметів та спеціальні технології для вивчення непрофільних предметів.
5.2. Розробити державний загальноосвітній стандарт з врахуванням переходу на профільне на профільне навчання та державний стандарт вищої педагогічної освіти.
5.3. Підготувати нормативно-правову базу для розвитку профільного навчання: зразки навчальних планів, механізми фінансування поетапної реорганізації освітньої системи та розвитку профільного навчання, створення нових навчальних програм і підручників, навчально-методичних комплексів, навчальних технологій, засобів навчання тощо.
5.4. Реформувати систему підготовки і перепідготовки педагогічних працівників:

- магістерська підготовка вчителів профільних предметів;
- підготовка вчителів до викладання інтегрованих курсів;
- поглиблення психологічної підготовки вчителів;
- підвищення кваліфікації вчителів, які викладатимуть факультативні курси у школі II ступеня і профільні предмети в старшій школі;
- Випереджувальна підготовка підручників з профільних предметів, інтегрованих курсів, спецкурсів тощо.

5.5. Провести поетапну реорганізацію загальноосвітніх шкіл I-III ступеня в ліцеї, гімназії та реальні школи.
5.6. Розробити і впровадити методику процесуально-елективної взаємодії між освітніми ланками та об’єктивного проведення випускних іспитів незалежними комісіями на III ступені школи (ліцей, гімназія).
5.7. Організувати вступ до вищих навчальних закладів без вступних випробувань, на основі максимально об’єктивних результатів навчання у ліцеях, гімназіях та професійно-технічних училищах.
5.8. Залучити до створення навчально-методичного забезпечення профільного навчання, планів реорганізації освітньої системи досвідчених, висококваліфікованих педагогічних працівників. Цілеспрямовано відкривати експериментальні навчальні заклади відповідно до вимог репрезентативності

наукових досліджень.
5.9. Організувати випереджувальні науково-дослідні роботи з апробації моделей реформування освітньої системи, напрацьованих навчальних планів, програм, навчально-методичних комплексів.
За регіональним принципом окремі загальноосвітні школи I-III ступенів реорганізуватимуться у школи I або I-II ступенів. У кожному населеному пунктів незалежно від кількості дітей функціонуватиме школа I ступеня або комплекс «дитячий садок-школа».

VI. Прогнозовані результати
6.1. Освітня система вибудовується на новій філософії, яка дозволяє, відкинувши відомі крайності (знання – самоціль чи розвиток самоціль), скомпонувати навчальний процес так, щоб навчання оптимально розвивало кожну дитину, а досягнутий рівень інтелектуального розвитку дозволяв їй оволодівати усе складнішими знаннями, з проекцією на майбутню професію.
6.2. Усім дітям створюються однакові умови для здобуття середньої і вищої освіти, кожна дитина змушена навчатися, здобуваючи спеціальність у різних навчальних закладах (професійно-технічних чи вищих).
6.3. Запропонована структура вимагатиме нових технологічних підходів до навчання, підвищення морально-правової відповідальності педагогів за результати своєї праці.
6.4. Реформування третього ступеня школи за регіональним принципом дозволить усім школярам підготуватися до продовження навчання у вищих навчальних закладах або оволодівати професією робітника у межах свого району, що значно скоротить витрати і батьків, і держави на підготовку спеціаліста.
6.5. Кожній дитині створюються усі умови для здобуття найвищих освітніх досягнень за рахунок своїх здібностей та невтомної праці, з урахуванням інтересів, поклику душі та життєвих намірів.
6.6. Зарахування випускників у відповідний навчальний заклад за рейтинговими показниками з профільних предметів (10-11 клас) спонукатиме учнів до систематичної навчальної праці, а відсутність вступних випробувань значно зменшить психологічні навантаження і стреси, зміцнить моральні устої освіти, застрахує від зловживань і корупційних дій.
6.7. Батьки, як платники податків, будуть звільнені від зайвих клопотів та матеріальних затрат на репетиторство чи пошуки інших каналів продовження освіти своїми дітьми.
6.8. Сильний мотиваційний компонент такої структури освітньої системи суттєво полегшить працю вчителя, зробить її більш творчою і менш психологічно напруженою.
Суттєво поліпшиться якісний склад спеціалістів вищої і середньої кваліфікації, що позитивно впливатиме на економічний і духовний розвиток країни.